

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор.,
на пів року 8 кор., на чверть року
4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів
року 4 карб.
в інших державах: на цілий рік 32 ер.,
на пів року 16 ер.

**Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руска Рада“**

на цілий рік 18 кор. (вгд. 9 рублів або 34 ер.)
а на пів року 9 кор., вгд. 4-50 р., або 17 ер.
Поодинокі числа 10 сотиєків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакция, адміністр. і експедиция

„Буковина“

в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від
стрічки. „Надіслане“ по 40 сот. від стрічки.
При частійших замовленнях відповідний рабат.
Рекламації неопечатані вілні від порта.
Рукописи звертає редакция лише за попе-
редним застереженням і залученем належи-
тості поштової.

В справах редакційних можна усно по-
розумівати ся що дня від 9—10 рано і 2—3
по пол. крім неділі і свят.

Фінансові клопоти.

Савация краєвих фінансів має становити одну з найперших і найповажніших точок нарад буковинського Союму. Історія з краєвими фінансами, довга і клопотлива історія, тягнеть ся від цілого ряду літ, але сего року дійшла до такого стану, що даліше годі. Краєви грозить формально економічна руїна і буковинські послы соймові будуть мати тяжку задачу: ратувати краєві фінанси, не перетяжуючи краєвими додатками і так перетяжену податкову силу краю.

О що-ж властиво ходить? Де лежить болоче місце буковинських краєвих фінансів? Аде потреби краєвого фонду в біжучім році виносять 2,302.176 К; власні доходи дають 1,109.214 К, а 46 процентний додаток до податків 1,353.958 К, разом 2,463.172 К. Значить, видатки покривають ся доходами не лиш без дефіциту, але ще й з великою надвишкою.

Треба одначе пам'ятати, що краєвий фонд мусить причинити ся до задоволення потреб краєвого фонду шкільного, а що потреби сего фонду зросли в біжучім році до висоти 2,633.382 К (о 268.73 К більше як в попереднім) і 50-процентний додаток шкільний вистарчає на покриття ледви половини сей суми, то краєвий фонд мусить „причинити ся“ до видатків фонду шкільного сумою 1,302.944 К. О таку суму зросла в с'м році потреби фонду краєвого! Нема сумніву, що в будучім році вони ще піднесуть ся і будуть підносити ся також на даліше. Але звідки взяти доходи на їх задоволення? Ось питане, перед яким стануть буковинські послы, на яке мусять дати відповідь ще в сій осінній сесії.

Так представляє ся справа з краєвими фінансами, що набирає ще більшої ваги, коли зв'язати, які труднощі мусів поборювати виділ краєвий вже сего року.

На повідомлене краєвої Ради шкільної, що фонд шкільний потребує в біжучім році причинку у висоті 1,302.944 К, виділ краєвий звернув ся до краєвого банку, щоб він на рахунок краєвого фонду виплачував шкільному фондові рати до жаданої висоти. В марті с. р. відповіла дирекція банку, що з огляду на дотеперішній непокритий довг краєвого фонду в сумі 2,622.206 К, банк може давати краєві даліші позички лише в міру того, як буде на них покриття. В тім положенні звернув ся виділ краєвий до правительства з просьбою о якнайскоршу поміч з гр.-пр. редіційного фонду. На разі справу задоволено, але вже в червні краєва Рада шкільна повідомила краєвий виділ, що банк не хоче виплачувати їй даліші рати. Виділ краєвий звернув ся ще раз до правительства з пропозицією способів помочи з боку держави, а поки-що даліше переговорював з банком і довів до того, що банк згодив ся дати ще фондови шкільному 200.000 К.

Ф. Матушевський.

Українська громада в другій державній думі.

(Даліше).

Такими рисами характеризує д. В. Піснячевський членів української громади другої думи. І ся характеристика не під буйної фантазії людини, заснованої на поверхховому знайомстві зокола з послами — селянами, а має під собою твердий ґрунт в безпосередніх спостереженнях автора, що стояв в близьких і тісних стосунках до громади і мав змогу більш-менш детально довідати ся про світогляд громадян в справах політичних і суспільних. Як на доказ можна послати ся на промови послів на першому вже зборі громади, в яких виявили ся думки і погляди їх щодо до автономії України, ідея якої стала цілком зрозумілою їм; що до справи земельної — як і в чому саме питане про землю на Україні відрізняєть ся від сього-ж таки питання у Московщині, і через що саме на Україні його треба розв'язати не так як у Московщині, чи якийсь инший країні, на пр. у Польщі; промовники зазначали так же само особливості у фабрично-заводському промислові на Україні і через се розуміли, що справу з питанням робітничим не можна розв'язати суїльними для всіх країн законами; виявили вони також розумінне особливості в питаннях культури взагалі, просвіти, самоуправовання і т. ин. Нарешті вони добре тямали вагу і значіне існування особливої української громади в думі з погляду на пробуджене самосвідомість українського народу, його політичного і суспільного виховання й організації.

Тимчасом правительство замість помочи загрозило виділови краєвому, що здержить краєви перекази з податків персональних і горівчаних! В тій потребі мусів краєвий фонд заставити в австр. угорськм банку цінні папери краю, щоб заспокоїти потреби краєвого фонду шкільного.

Положене, як бачимо, справді незавидне і тяжке, отже й з напруженою увагою приходить ся вижидати недалекої сесії соймової.

Звіт посла Семани в Шипинцях.

В середу дня 11. вересня по пол. відбули ся в Шипинцях в кімнатах читальні збори, на яких п. Семана складав звіт з своєї діяльності. Народа зібралось велика сила. Прибули гості з поміж селян та інтелігенції із Кіцманя, Мамаївців і сусідніх Лужан. Председателем зборів вибрано начальника грм. Михальчука, его заступником Григорія Павлюка з Мамаївців а на секретаря Єремійчука.

Председатель Михальчук отворив збори повитавши іменем народа посла Семану, який потім в довгій промові представив діяльність і тактику руского клубу, закликаючи при кінці присутніх, щоби висказали свої гадки і бажання. Говорили відтак: начальник Михальчук про зміну теперішньої системи оподаткування і впроваджене особисто доходного прогресивного податку та про скасування двірських обмарів. Г. Павлюк з Мамаївців говорив про регуляцію Прута, експлоатацію лісів на Буковині та про піднесенне учительської платні. Роман Мошук із Лужан просив посла, щоби домагав ся розділу церкви від держави, вільної школи, та ошмив про нехарактера в мешканцях призначених місцевим ділчем для форналів. Г. Корейчук з Кіцманя зажадав, щоби домагались із редіційного фонду запомоги для руских бурс в Чернівцях і Кіцмані, та щоби держава перебрала будову шкіль народних на себе. На внесенє п. Романа Мошука висказали збори пове довіре послови Іллі Семані як також всім руским послам буковинським особливо п. Пігулякови, Василькові і Стоцькому як і цілому рускому клубу за дотеперішнє ревне заступництво.

Збори ухвалили кілька резолюцій, між ними:

- 1) Щоби підвищено платню учителям.
- 2) Щоби зменшено службу військову.
- 3) Щоби відділено церкву від держави та
- 4) Щоби енергічно перепроваджено, аби корчми в неділі і свята були замкнені.

При кінці завізав Роман Мошук людей, щоби прийшли численно в неділю дня 15. с. м. о 1 год. по полудні до Лужан, де посол Семана відбудеть своє справоздане.

Дальші голоси о процесі.

Із статей помічених по німецьких газетах виімаємо даліші голоси „Neue freie Presse“ та органу міністра Праде „Reichentager Zeitung.“ „N. fr. Pr.“ лише під заголовком „Die politische Bedeutung des Ruthenenprozesses“ між иншим отсе: „Доля молодих студентів се нічо иншого, лиш консеквенція великих політичних заворушень і напрямків, конечний наслідок невиносимих національних відносин в Галичині. Українські студенти, яких нині засуджено, не відповідають за сі відносини ані трохи. Вони не винуваті, але жертви. Жертви відносин, які можна поправити, коли з українського процесу витягнуть відповідну науку. Сей процес виказав як на долоні, що національного спору між Поляками та Русинами годі рішати у Львові. Розправи між двома націями, якої годі уникнути, годі полишати самим Полякам так само, як годі полишати розправу між Німцями а Чехами самим-же Чехам. Відка-ж воно походить, що об'єктивні слухачі віднесли з сего довгого процесу таке оумне, депримуєче вражінє? Во вони мали наглядний доказ, що національне огірченє в короннім краю о семи мільонах жителів дійшло до того степеня, що там між Русинами мусить слабнути довіре до всіх публичних і державних інституцій. І так, як в нині заклученім процесі показалося, що спір між польськими й українськими студентами міг рішати ся тільки перед віденським судом, так само в будучности велика борба між двома націями зможе застановити ся не на горічмі ґрунті Галичини, але при співучасті центрального правительства і парламенту. Ціла держава мусить бути суддею між Поляками та Українцями, бо иншого судді там немає. З українського процесу випливає наука: конечна потреба централістичної управи. Минули часи, коли Земалковскі в конституційній комісії кромержьського сойму старав ся переконати відпурчників инших націй, що Українці не є властиво самостійним народом та що вони ріжняться від Поляків тільки діалектом і деякими формулами церковної літургії. Тоді були з польського боку змагання до того, щоби заперечити істнуване Українців. Але від часу конституційного сойму в Кромержи аж по день нинішнього процесу відбув український народ довгу дорогу і нині вже годі ігнорувати його істнуване. І Українці хочуть мати своє місце під сонцем і перед нами маячить одинокє успішне середство, яке може розв'язати національний проблем: а іменно національний розділ. Як би у Львові переведено розділ на університеті по національностям, то сього роду події, які відіграли ся там останніми часами, були-б неможливі. Тоді не прийшло-б до нинішнього процесу і тоді не витягло-б ся так безпощадно перед велике форум сих шкід і рис в політичній системі, що практикує ся в Галичині“.

„Голос української громади — говорило ся вже на першому зборі її, — швидко дійде до серця українського селянина, ніж голос Алексинського чи Озоля; її газета, написана простою популярною мовою і розповсюджена по Україні більше зробить, ніж „Трудовий народ“ великоросійця. Так само як і в думі киянє та Подольанє швидко перетягнуть од правих яких-небудь Волинчиків чи Минчаків, ніж Церетелі, абож селянин з Калуги чи Перми, бо слово земляка чи в єврейській чи в земельнім питанні більш перед ним матиме вагу, ніж слово чужинця“.

Всі отсі цілком вірні й справедливі думки в значній мірі і для значного числа членів громади були більш теоретичними аж по день, коли в думі почала ся справжня органічна робота, бо тут тільки в лабораторіях законодавчої діяльності, в процесі творіння правових норм вкупі з представниками инших країн, иньших національностей, иньших класів і груп їх, наші послы на конкретних фактах, на практиці а posteriori побачили те, що їм було зрозуміле і поперед, але зрозуміле а priori. На ділі вони впевнили ся, що представництво від такої великої країни, з такою силою української людності, з своїми особливостями мало не у всіх сферах життя економічного, соціального і побутово-культурного, силою самих річей не розминаючись зо всіма иньшими прогресивними течіями і напрямками повинно йти своєю власною стежкою, як що воно тільки бажає зробити найбільше користі тій країні і тому народові, що послали його до парламенту. Щоденна праця по різних думських комісіях вкупі з членами трудової фракції, до якої по-

вписувала ся більша частина послів з України з самого початку, пересвідчила їх в тому, що стоячи на спільному ґрунті з трудовою фракцією, хоча вона й не ворожа до їх, їм не можна буде підійти до тої чи иньшої справи, розглянути її і розв'язати як слід з свого власного погляду. Окрім того послам з України довело ся дізнати таки на собі і нехтуване як ними самими так і їх домаганнями з боку своїх товаришів по фракції, нарешті вихід Українців з трудової фракції прискорило безладде у самій фракції, в якій через амореність її тактика й дисципліна слабувала на всі ноги.

Наслідком сього пересвідчення став ся рішучий вихід послів-Українців з трудової фракції і заснуване окремої української парламентської фракції з власною організацією, програмою, тактикою і дисципліною. Формально се стало ся 24 мая. Кореспондент „Ради“ у своєму останньому дописові з думи малює сей факт і його причини так: сказавши про безладде, що панувало в трудовій фракції, далі про нахил до автократизму її лідерів, кореспондент пише:

„Радове селянство жажало така тактика главарів. Воно дорожило своїми голосами і довірям виборців, і селяне голосовали не раніше, як тільки кожде діло по людски обміркувавши. А тут їм кажуть: „дивіть ся нам у спину: ми підіймемося, вставайте і ви“. Ось через що часто-густо селяно не хотів зовсім голосувати і задержувався при балотировках.

В Українців було ще багато й иньших причин, крім више згаданих і тих, про які я раніш писав. Їх інтереси, як представників українських трудових мас, рішучо нехтувати і в Думі, і в групі товаришів по фракції. Литовці, козаки, музулмане і иньші мали

1) „Рада“, ч. 58.

В передовій статті з 4. с. м. під заг. „До руско-го процесу“ поміщує згадану уже „Reichentager Zeitung“ такі уваги: „З подією на львівському університеті доконалося щось таке, що вимагало страшної покути. Ображено усьвящену повагу польської нації, а се мусіло бути пімщене. Поляки в Галичині не є нацією такою як інші. Вони є пануючою нацією в найбільшій того слова значінню. Протест проти сього систему мігби захитати цілим системом, котрий сягає далеко поза границі Галичини. Кому вдалося се успішно потрастити національним тероризмом, класовою справедливостю і шляхетською експлуатацією в Галичині, той влучив би тимсамим також і сей злочинний політичний систем в Австрії, котрий живе з випадку до випадку купленою підмогою Поляків. Тому злочин „crimen laesae maiestatis Poloniae“ є найтяжшим політичним злочиним, який можна поповнити в Австрії.

Про вину або невинність прочих має тепер рішити віденський карний суд, котрий є делегований в тій справі. Однакже також в тім процесі видно побіж позірної лагіднійшої тенденції старане, щоб можливо найменше дозволити відслонити заслону тайни польської справедливості. Тільки вручну втрученими питаннями може оборонець подати до відомості поступоване, з яким обходжено ся у Львові з руськими студентами. Але ті блискавичні образки вистарчають, щоби дати пізнати страшний тероризм, який управляє ся в тім краю супроти політичних ворогів при помочи державних органів „справедливості“. Дотепер мали ми понятє про ті російські відносини судові тільки з парламентарної дебати над галицькими виборчими розборами; тепер будуть вони судово стверджені і смінені мимо всіх зусилл председателя розпростерти над сими відносинами плащ клерикальної любови ближнього. Тому ми немаємо зовсім чого нарікати на те, що сей процес відбуває ся на трохи лекшим воздусі Відня. Але міністер справедливості і польський намісник повинні хіба прийти тепер також до переконання, що то зовсім не вигідно провокувати такий масовий процес. Крім піснайцяти руських студентів сидять нині на лаві обжалованих також ті всі, котрі поносять вину або співвину в галицьких правних відносинах. На кого впадуть кари, котрі повинні би вийти на безпосередно обжалованими, се байдуже супроти того факту, що з сього процесу виходять властиво засуджені польський тероризм і ті круги, що його допускають.

Польська преса, яка з початку старала ся засудити наших академіків представити польським триюфом, тепер трохи опам'ятала ся і вдарила в инший тон. Консервативно-клерикальний „Przegląd“ приносить статтю, в якій, лаючи впрочім Русинів і нашу молодіж, має відвагу сказати своїй суспільності слівце правди. „Руські студенти програли процес у Відні. Інакше й не могло бути, бо вони розминули ся не тільки з розумом і приличністю, але і з карним кодексом. Але якби хтось з нас, ідучи за думкою засліплених шовіністів, хотів вважати присуд віденського трибуналу польським триюфом, то нехай не переконують ся, бо нехай нас Бог боронить від таких триюмів! І то не лишень тому, що підчас процесу не здобули ся свідки доказові на цивільну відвагу, одні з них — як сказав оборонець Роде — пішли слідом Крата а инші не пізнавали в обжалованих авторів бучи на університеті; і не тому також, що відслонив ся факт справді „вепонятний“ — як замітив председатель трибуналу — факт, що жадна з сих осіб, зайнятих при університеті, які бачили напад на д-ра Віняржа, або знали про него, не поспішив йому на ратунок, але усі поховались; але передовсім тому, що в європейській демократії сей породи, якої речником був у зв'язі своїм писемі до дневника „Zeit“ д. Бернштерне Бернзон, ці студенти остануть на все мучениками народної справи, а се така авреолія, якої

не погасить навіть справжній триюм. Демократична опінія бернзонівського типу не осудить руських студентів ні за їх вандалізм, ні за університетську бучу, ні за їх зовсім не мучениче поведене в суді. Вірним представником такої саме опінії, її вполоченем і живим її голосом, який тепер загомонить в цілій Німеччині, а за їх старанем також в цілій Європі, є др. Роде. Що він говорив і яким тоном говорив, те саме і так само зачнуть тепер повтаряти наші найсердечніші, а за ними і другі. Сьміх який вибухнув в судовій салі, коли відчитано лист п. Гломбінського, був першим словом сеї формулою ся опінії.

Програли процес руські студенти, але перед найбільш розповсюдженою в Європі опінією бернзонівського типу виграла його ся справа народна, якої речниками вони себе проголосили і посадили її межі себе на лаву підсудимих. Се виявляє ся ясно з численних заміток председателя і з кінцевого його виводу. Так є по стороні руській.

А як по нашій? По нашій — виграли процес понищені університетські знаряди, але програв його сам львівський університет. Він представив ся не науковою інституцією найвищого типу, не огнищем знання і спільної научної праці професорів і студентів, злучених в одно товариство взаємною прихильністю, довірем, пошаною, залучених в таке товариство в ім'я улюбленої науки і якихось піднеслих бажань — але представив ся він збором людей, яких не дучить ніщо, крім дуже низьких зглядів: студенти ходять на університет, бо мусять перейти крізь сей питець, аби опісля могли робити кар'єри; а професори не суть вченими, ані педагогами, але агітаторами або суспільними діячами, або остаточно тільки бюрократами. Знаємо, що в цілости так не є, бо протягнув в складі професорів львівського університету знаходять ся знамениті педагогічні і наукові сили, але се не виказало ся на процесі; відслонив він тільки се, що на львівський університеті суть шовіністичні агітатори в професорських тоїгах і біретах. Підчас процесу стояла як під батогом — зневажувана і висьмівана — наша культура, наше пошановане чужих народних прав, достойність наших „св'ячників“, а чи було муче, громозвучне і переконуюче поганьблене сього посьміховиска? Чи було сильне замкнене уст тим, що нас викликали? Ні! Було тільки урядове, приказане регуляційним судовим пожалуванем, що зневажано не-присутніх, які не в силі себе боронити. Лиш тільки; зявнійше, більш формалістично не могло бути, бо відкиля узяв ся-б запал до оборони університету, коли перед трибуналом не показав ся він огнищем чистої науки?

Нині на потішене своїх серць плякатами оголошують наші шовіністи, що „гайдамаків засудили“. Але в очах судіїв з чужого народу не мусіли бути ці гайдамаки ані дуже жорстокими, ані дикими, скоро вони заслужили лиш на місяць в'язниці. Прецінь так карає ся всяку упрямоу бучу в урядовим місци. Се, що для нас в поді з 23. січня б. р. було найважливіше, се для безсторонних судіїв з чужого народу істнувало лишень о стільки, о скільки наклонювало їх до вирозумілості для підсудних.

Ось-так ми вийшли з сего процесу“.

НОВИНКИ.

Чернівці, 12. вересня 1907.

Лист Бернштерне Бернзона. П. Михайло Вербенць, ад'юкт земліниць державних в Чернівцях, ідучи недавно на північ, передав Бернзону прегарний топорець гуцульської роботи з підписами черновецьких інтелігентів. Сими днями одержав від Бернзона лист

думки й слова організаторів громади, котрі на першому зборі її говорили, що ради самої пропаганди ідей українства, послам варто закласти власну громаду, а не брукати по чужих францях; що для діла буде далеко користнійше, як що депутати-Українці промовлятимуть з думської трибуни до народу язиком його інтересів — найбільше йому зрозумілим і доступним, і коли розженуть і другу думу, то в третій послі з України будуть вже застраховані від помилки попередних двох українських громад і зразу зорганізують власний гурт. Обміркувавши таким чином з усіх боків справу, громада доручила 20 чоловіка з найвідатніших своїх членів подати заяву від імені громади про вихід з трудової фракції, застерігти її, що вона виходить не через принципіальні програмові незгоди, яких не багато, а через незгоду що до тактики. На загальному зборі трудовиків, н.-с., та с.-р., 24 мая вийшли ся для обміркування гуртом законопроект про амністію і формули переходу до чергових справ по дебатах з приводу аграрного питання, депутат Сайко прочитав заяву української громади.

Вихід громади з фракції і заява її були несподіванкою для трудовиків і дуже вразили фракцію їхню. Тоді депутати: Чигиряк та Семенов додали, щоб на вчинок Українців не подивили ся, „як на зворот в право“.

(Конець буде).

німецькою мовою датований в Aulestad 27. серпня 1907 ось такого змісту:

„Яка шкода, що Ви мусіли опустити Норвегію, не відвідавши нас. Мене зворушило дуже, що буковинські Русини пам'ятають про мене. Топірця починаю сейчас уживати; він останеть ся спадком в моїй родині. Я знова пригадаю світови про Русинів. Незадовго зможете прочитати се в „Courrier Européen“, в „März“ та „Le Spettatore“ під заголовком: „Мир і привітєлі мира“. Поздоровіть від мене моїх друзів і подякуйте їм. Щиро Вам відданий Бернзон“.

Християнські соціали на Буковині. Видно, що лаври здобуті християнсько-соціальною партією при виборах до державної Ради, не дають спати її провідникам. Як довесли черновецькі німецькі часописи, кілька днів тому відбули ся в Чернівцях на передмісті Рош збори, на яких обговорено справу заложення християнсько-соціальної партії на Буковині та справу партійного органу. Вступні приготування мали вже навіть досить далеко поступити, бо пропаганда відбувала ся від довшого часу виправді по тихо але дуже інтензивно. Крім отсех зборів мала недавно відбутися в Іцканах конференція членів віденської християнсько-соціальної партії з деякими урядниками з Чернівців. Тут також відбудуть ся незадовго збори та ще в с'м році має появити ся партійний орган.

Працьальний комерс українських академіків, що ставали перед віденським судом, відбув ся — як доносить „Діло“ — в суботу дн. 7. заходом „Кружка земляків“ у Відні. Др Роде, котрий мусів від'їхати до Зальцбурга, прислав телеграму сього змісту: „Наміряючись від'їхати, кличу до Вас. сьміло, други, вперед!“ Явило ся кількадесять осіб. Обжаловані були дуже веселі. Голова „Кружка земляків“ повитав оборонців і обжалованих, підчеркаючи повну безкорисність оборони. Др. Іоахім відповів, що оборонці тільки боронили справедливої справи, та що процес, який висвітлював гнет Русинів, зближив Русинів до Німців. Др. Трильовський визвав академіків до дальшої борби. П. Назарук заявив охоту академіків до того. Др. Кос підніс тоаст в честь віденської та руської преси, а присутній редактор „Zeit“ узначив, що справа обекшила пресу й завдала. Др. Яросевич представив завдане молодіжжю коло побороування всякої реакції. Пп. Гладкий і Цяпка в імені своїх товаришів признали се робити. Серед народних і революційних співів минула година.

До залізничної катастрофи в Букачівцях. Генеральний інспектор австрійських залізниць державних Кароль Пашер, що прибув на місце катастрофи під Букачівцями, здав міністрови залізниць на основі особисто на місці переведених доходжень реляцію, після котрої плях, уложений перед 6 роками з нових шин і дубових порогів, знаходив ся в стані зовсім правильним і без заміту. Ген. інспектор признав за причину пригоди переступлене приписаної максимальної шкоро-сти поїзду, яке було причиною, що один вагон виско-чив з шин, а дальше сконстатував також, що з 563 подорожних, залізничних функціонерів і почтовців, які находили ся в поїзді, згнули 2 особи на місци, три є тяжко ранені а 60 потерпіло менші або більші ушкодження. Супроти сего справоздання твердить „Kurier Lwowski“, що причиною катастрофи не була за надто велика шкороість їзди, бо урядник ходорівської стації сконстатував, що поїзд ішов тільки 65 кіль. на годину. Противно, причиною нещастя були порogi, які по видобутку з землі показали ся зовсім збутвілими. Отже вина за катастрофу падала би не на машиністи, але на управу шляху.

Початок шкільного року на російській Україні витеає київська „Рада“ отсими увагами: Незабаром почне ся новий учебний рік. Чого від него може сподівати ся українське громадянство? Домагання українських катедр по університетах в житю українського громадянства займаю на протяг минулого учебного року одно із перших місць. Найбільше інтензивно проваджало ся оно у київським університеті. Але домагання Українців на сей раз розбили ся об ворожість місцевих чорносотенних професорів. Та всеж таки та енергія, яку виявило торік українське громадянство, не пішла марно. В оповіщеннях київським університетом курсів на осінній семестр в році знаходимо між иншими й історію „малоруської літератури“. Се вже є крок — хоч і дуже мізерний — насамперед, і він являє ся цілком здобутком торішньої агітації. Само собою розуміє ся, що зупинити ся на с'м не можна. Українське громадянство не може обійти ся без українських курсів. Нам треба ослівчених, культурних діячів, які всесторонно зналиб свій народ і віддавали свою силу на службу рідному людові, а не про-давали ся чужинцям. А таких людей можуть нам да-ти українські катедри по університетах. Катедри ці не тільки дадуть нашій молодіжці наукові відомости, они здобудуть пошану неосвіченого селянства до рідної мови, до рідної історії, до всього того, що у нас і справді є гарного. Українізація вищих і низ-ших шкіль на Україні сполучена між собою нероздільно. Низша українська школа не може обійти ся без українського учителя, а постачати добрих учителів-Українців мусить вища українська школа. Вважаючи на се, домагання українізації в нашій країні народ-ної просвіти повинно провадитись з обох країв: і згорі і низу. Як показав досвід, перешкод справед-ливим домаганням Українців зі всіх боків дуже бага-то. Вороги українського руху всякими способами гальмують нашу національну справу, а через те спо-діватись на скору перемогу нема чого: Українцям дове-

де ся витримати ще велику боротьбу і може бути, що не оден рік мине, поки справедливим нашим домаганням вдоволять. Щож мусить робити до того часу наше громадянство? Курс українознавства зробили ся тепер для нас такою насущною потребою, що зволікати ся з сею справою не можна ніяким чином. Українське суденство і в сім році повинно домагатися засновання в університеті українських катедр. Громадянство наше з свого боку повинно з усеї сили підтримувати молодь. Колиж наукових відомостей, що стосують ся до України, не хотять нам зараз давати представники казенної університетської науки, то вдоволятися їй певучій потребі українського народу мусить саме українське громадянство. В Києві не мало знайде ся відомих в українській науці людей, які моглиб поділитися своїм знанням з охочою слухати аудиторією. У нас є навіть спеціальне „Наукове українське товариство“, якому найзручніше булоб взяти на себе ініціативу засновання в Києві наукових курсів українознавства. Є у нас також товариство „Просвіта“, що ставить собі на меті розповсюдження, популяризацію наукових відомостей в народі. Сі українські інституції повинні подбати про те, щоб як найшвидше улаштувати лекції по українознавству, і хоч по часті вдоволятися духовний голод нашого народу. На сі інституції наше громадянство покладає великі надії і ми від всього серця бажаємо, щоб в наступному учебному році надії сі хоч по часті справдили ся.

Реконструкція кабінету. В останній часі починають чим раз більше курсувати вістки про реконструкцію австрійського кабінету. Оправдані вони о стілько, що нові вибори основно перетворили вигляд австрійського парламенту; партії, які мають своїх заступників в кабінеті барона Бека, увійшли в раду державну так здештовані, що їм годі дальше мати претенсії на міністерські фотелі. Знов же інші стороництва, як християнсько-соціалне, хочуть мати участь в правительственній роботі, що їм по їх чисельности належить ся. Християнсько-соціална партія ще лише не рішила ся що до осіб, які малиб вступити в кабінет. Що тичить ся обох аграрних стороництва, німецького і чеського, чеські агрії хотять конче одержати теку міністра рільництва, однак при тім стрічають на непереможне супротивлене німецьких аграріїв а також не мають між собою відповідної особи на міністра. Німецький міністер-земляк Праде хотів би їм аграріям відпустити свою теку, однак вони щось не похочуть, а жадають, щоб міністром рільництва став лише Німець. Недалека однак димісія міністра просвіти д-ра Мархета, який упав при виборах, і вже тоді був подав се до димісії, але цісар єї не прийняв. На його місце компетенте головню Гесман, лідер християнських соціалів, однак покликане явного клерикала на міністра просвіти викликало би безусловний опір і унеможливило-б всяку парламентську працю. Гесман як доносить „Zeit“, має стати радше міністром фінансів на місце Коритовського, який в заміну став би намісником Галичини місто графа Потоцького. Можливо, що кабінет збільшить ся ще о одного члена, бо полудневі Словяни домагаються ся для себе міністра-кравана; „Agt. Zeitung“ доносить, що президент плати послів Вайскірхнер запитаний в сій справі, відповів, що відносьть ся симпатично до проекту утворення теки полудневого словянського міністра-земляка.

Погром в Одесі. В останніх дня стала ся Одесатереном погрому Жидів. Заворушення почали ся від того, що якісь молоді люди застрілили двох поліцаїв, чим утекли. Сейчас на вулицях дільничі зв. Молдавчанка збігла ся товпа, стріляючи до кожного Жиди, при чім одного убила, а многих поранила. Другої днини відбув ся похорон жертв експлозії в поліційнім бюрі, що наступила наслідком необережного обходження з бомбою забраною при ревізії. Зараз по похороні зачали ся по цілм місті напади на прохожих. До Жидів товпа стріляла, а інтелігентів била палицями й кавчуком. Між напасниками й жидівською самообороною почала ся стрільба, яку перервала щойно поліція та військові патролі. По перших стрілах населене похвало ся по домах а скелени позамикано. Безліч Жидів сховало ся на подвір'ю шпиталю старозаконних, де поліцмайстер окружив їх вартою. Тих, що сховали ся на жидівським цвинтарі, поранено і убито. Те саме повторило ся і другої днини. Убитих небагато, але з тяжко ранених близько сто лежить в шпиталі. Майже самі Жиди. Легко ранених велике число. До скеленів і мешкань не вломлював ся ніхто, але не обійшло ся без крадіжок в крадежів та рабунків. Після урядових інформацій з дн. 31. серпня вбито в Одесі двох поліціянтів, а одного ревірового тяжко зранено. В полученню з убійством їен. Карангазова на Кавказі викликав ся факт серед росийської населена в Одесі велике обурення, яке проявило ся експесами особливо проти Жидів. Дн. 31. серпня вбито на улиці одного Жиди, а трох ранено. Від 1. до 6. вересня віднесло при заворушеннях 12 осіб рани від вистрілів, а одна особа вмерла. 32 особи ранено білим оружжєм. 22 особи, членів „союзу істинно русских“ і анархістів увязнено, при чім показало ся, що багато подавало себе фальшиво членами союзу. Через енергічні зарядження не допущено до вибуху погрому і повернено спокій.

Оповідки, іменованія і т. п.

Загальні збори черновецького кружка „Жіночої Громади“ на Буковині відбудуть ся в неділю, дня 15. с. м. о год. 3. з полудня в „Народнім Домі“ в Чер-

нівцях; запрошує ся на те не лише нашу інтелігенцію, але також і міщанки, щоби на сі збори прибути зволіли та заінтересували ся важними справами народними. — *Виді.*

Посол Іля Семана буде безвідклично складати своє посольське справоздане в неділю 15. с. м. о. 1. год. по обіді в Лужанах в „Народнім Домі“, проте просить виборців, щоб численно явили ся.

Загальні збори товариства „Українське Касино“, відбудуть ся в суботу дня 21. вересня н. ст. о год. 8. вечером в сали тов. руский Народний Дім. Дневний порядок: 1. Вибори виділу, 2. Вільні внесення. — Чернівці 10. вересня 1907. Володимир Ясеницький, Омелян Попович, Др. Кость Клим, Євгеній Семан, Михайло Коралевич, Антін Клим, Агемор Артимович — члени провізоричного комітету.

„Українське Касино“. За кільканадцять місяців буде сорок літ, як черновецькі Русини заснували перше товариство на Буковині „Руску Бесіду“, яка довгі роки була виключно касином. „Бесіда“ утримувала спершу на площади Австрії, відтак на улиці Спленного, наконєць в давнім „Народнім Домі“ невеликий наймлений льокаль, де уладила читальню і бібліотеку, де уряджувала товариські сходини і забави а також музикально-декламаторські і театральні вистави. До того першого касина належали не лиш Русини а й інші Славяни (Москалі, Чехи), тай самі Русини мали різні переконання, так що воно мало властиво намітку славянську, а не руску. „Бесіда“ була огнищем, де сходили ся всі краєві елементи, прихильні рускому населенню Буковини, яке волоскі верховодячі круги намагали ся підчинити своєму панованню, до чого прилучили ся одиначі родом з Галичини, а також і поодинокі люди інших славянських народностей. Задач малочисленности касиновців і їх бідности мали богати Москалі великий вплив, так що перші заходи около піднесення просвіти бук. Русинів, які вийшли з „Бесіди“, були звичнені і знйчені омоскаленем нашої народної мови. У 80 тих роках декотрі свідомі Українці-члени „Бесіди“ повернули єї діяльність на просвітне поле, товариство очистило ся від всіх посторонних впливів і стануло на чисто національному українським ґрунті, а наконєць заняло ся й економічним движенем народу, залишаючи ведене давного касина. Се перебрав на себе „Народний Дім“, призначивши особний комітет з посеред свого виділу для ведення „читальні“ і перенявши від „Бесіди“ також єї майже виключно московську бібліотеку. Сю читальню утримував „Н. Дім“ понад десять літ, і хоч она дуже причинила ся до освідомлення і організації бук. Русинів, сама не могла розвинути ся до той висоти, на якій стоять касина інших народностей в Чернівцях, і якого би нам конче було потрібно. Головною причиною сего була та обставина, що читальня не була самостійним товариством, а одним із многих аґенд „Народного Дому“, яким не мож було виключно займатися ся. Тому вже від кількох літ піднимали ся голоси з посеред нашої суспільности, щоби оснувати самостійне касинове товариство на статутах, яке би уладило ся так, щоби цілковито відповісти товаришним вимогам бук. Русинів. І бажане се якраз дійсно сповнило ся. Краєве правительство прийняло саме начерк статутів „Українського Касина“ до відомости і головні єго збори відбудуть ся в „Народнім Домі“ 21. с. м. о 8. год. вечером. Провізоричний комітет „Касина“ провадив єго справи до тепер і допровадив до здійснення оправданих бажань бук. Русинів. Він прийняв також як дійсних членів „Касина“ до тепер отих 74 Русинів, що до него зголосили ся: Артимович Агемор, Бриндзан Теофіл, Лутчак Василь др., Єремійчук Денис, Воробкевич Іван, Филипович Володимир др., Григорович Николай, Кавула Юрій, Козак Корнело, Костецкий Келестин, Кумановський Петро, Ключенко Василь др., Костецкий Іван, Калитовський Филемон, Коралевич Михайло, Клим Антон, Клим Константин др., Лукашевич Антон, Луцкий Іван, Михальський Володимир, Петрашук Казимир, Пігуляк Єротей, Попович Омелян, Радомський Іван, Руснак Атаназій, Сарнавський Віктор, Семан Євген, Сімович Михайло, Спинула Николай, Хомицкий Осип, Стоцкий Стефан др., Садагорський Александр, Манастирський Густав, Гордицький Стефан др., Шухевич Павло, Івасюк Василь, Когут Лев др., Могильницький Омелян, Малаховський Омелян, Грушквич Максим, Тірон Іван, Гордий Гаврило, Вовчук Гнат, Левіньський Атаназій, Пігуляк Віктор, Глянський Максим, Данчул Володимир, Бурачильський др., Левіцький Олександр, Колодаєнко Павло, Велицький Олександр, Івасюк Николай, Ільницький Тодер, Пухаль Фридрих, Ковалюк др., Продав Василь, Гарас Николай, Коропатницький Дмитро др., Гузар др., Волянський Ярослав, Галицкий Лев, Пурзанович Сидір, Байрак Дмитро, Сідецкий Софрон, Дроздовський Іван, Лучка Осип, Ісепенко Николай, Кобилянський Юліян, Коначук Володимир, Прийма Іван, пані Прийма, Івасюк Роман, Ясеницький Володимир і Дрогомирський Николай. Окрім сего прийнято около 40 Русинів як „гостий“ і видано їм карти вступу для відвідування „Касина“ Вже з сего спису видно, що заінтересоване „Українським Касином“ більше, як попередню читальню, бо коли тут число платних членів ніколи не доходило до числа 60, вписало ся вже тепер до „Українського Касина“ самих дійсних членів 74. Справді й се число ще невелике, однак причина лежить в тім, що багато черновецьких Русинів не мали відомости про засноване сего нового товариства, і належачи давніше до читальні, уважали себе тисемним членами „Касина“. Тому звертаємо їх увагу на „Укра-

їнське Касино“, просимо їх вписати ся до него і заохотити своїх знайомих до впису. Просимо і Вп. пані зголосити ся до нас. Звертаємо ся також до Вп. міщан і ремісників, щоби приступили до „Касина“. Ми легко могли би зібрати тут около 300 членів, і тоді „Українське Касино“ розросте ся у справдішне огнище товариського життя бук. Русинів. „Народний Дім“ готов відступити „Касинові“ цілий свій прекрасний поверх, де могло би що дня кипіти у пестрій ріжнородности наше народне житє, яке би умілим виділом добре ведене, сильно впливало на цілу Буковину. Тому то просимо щєраз громадно вступити до „Українського Касина“, і то вже в сім тижні, щоби нас було на загальних зборах (21. с. м.) в двоє тільки, що сьогодні, щоби на них не бракував ніхто зі свідомих черновецьких Українців. Панове громадо! Вої що бажаєте добра українській нації, вої що стоїте на національнім ґрунті, вої що радієте нашим розвоєм за послідних сорок літ і раді видіти, щоби той розвій не застановив ся а більшав і розростав ся, вої приступайте до зєдиненої одноцільної громади. Нехай забудуть ся непорозуміння, які непотрібно видвигнуто недавно тому в нерозвазі на радість третіх, нехай побідить над нами вирозумілість, най запанує в нас знов давна прихильність, давний мир. У єдності наша сила, тому до гурту, до огнища української громади!

Подяка. Отсим складаємо д. Сильв. Яричевському за єго поміч при відграню драми Гр. Цеглинського „Кара совісті“ найсердечнішу подяку. *Заряд української бурси в Кіцмахи.*

Подяка. Фідія „Рускої Школи“ в Станівцях прислала на руки підписаного з нагоди вечерка, який відбув ся 29. червня 1907 в Станівцях, на дівочу бурсу „Православної Шляхти“ на Буковині 30 корон. За сєй щедрий дар складаю іменем товариства щирю подяку. — *М. Галія, голова.*

З Музичної школи ім. Миколи Лисенка в Чернівцях. Подаємо до відома загалу, що зарядови удало ся позискати на учителя гри на скрипці пана Григорія Ганкевича, ученика звісного професора віденської консерваторії Максимчака. Гадаємо, що ся обставина тим більше споводує загал поспішити з вписами на відділ скрипковий, хоч і на другі відділи також належить поспішати з вписами, бо загальні вписи кінчать ся сєй суботи. Зголошувати ся можна що дня межі год. 5½ а 7-ою в льокалі школи. — *Заряд.*

НАДІСЛАНЕ.

Дня 1. серпня с. р. засновано у Львові нове підприємство під назвою: „Перше Галицьке Підприємство домашніх робіт поньчохових на довгих машинах до плетєня. Лібаль і Се, Львів Кохановського ч. 39.—64“. Підприємство се буде мати на цілі виріб всьляких трикотових річий на довгих машинах до плетєня. Працею сєю можуть займатися всі запевнюючи собі в той спосіб дешиий зробок від 2—5 корон. Віддалене місця побуту не має жадного значіння. Отсим звертаємо увагу П. Т. читачів на новозаложене підприємство, а властиво на єго задачу, котре дає заробок всім шукаючим праці. Ті що хотілиб ближше познакомитися з сям підприємством, зволіть ласкаво зголоситися по спеціальний проспект. „Першого Галицького Підприємства домашніх робіт поньчохових“, зареєстрованого Товариства торговельного у Львові. Остерігаємо перед набуванем килистих машин до плетєня.

Увага! Аґентів приймає ся за провізією. Денно 10 К і більше можна легко заробити при продажі пласких довгих машин для поньчохових робіт „Славія“.

Др. Йосиф Порас

спеціаліст-лікар

від недуг носа, шиї і грудий

ординує

в Чернівцях при ул. Кручений (Schlangengasse) ч. 22. І. поверх, від 8—10 рано і від 2—4 пополудни. Години для бідних безплатно від 1—2 по полудни.

РУСКА КАСА © РУСКА КАСА

тов. зареєстроване з ограниченою порукою в Чернівцях.

Одинока свого рода українська фінансова інституція на Буковині. — Приймає вкладає щадничі і опрощєтує їх на 5%. — Пай вносить 40 К і платимо 6%, вписове 2 К. — Родимці! Хай клич „свій до свого“ відібає ся голосним відгомоном по цілій Буковині і най кожний, що почуває себе щирим патріотом-Українцем складає свої ошадности в „Рускій Касі“.

Приєднуйте нам нових членів! Дирекція.

Ціна оголошень за одноразове їх поміщення: Ціла сторона 80 К., $\frac{1}{2}$ сторони 60 К., $\frac{1}{3}$ стор. 40 К., $\frac{1}{4}$ стор. 20 К., $\frac{1}{8}$ сторони 10 К., $\frac{1}{16}$ сторони 5 К., $\frac{1}{32}$ сторони 2 К. 50 с. — Анонси обчислює ся після об'єму місця не після малого тексту.

ОГОЛОШЕННЯ.

Зарубрики: Надіслані і Оголошення редакція не відповідає.

При кількоразових або при річних замовленнях, значний опуст.

Дрібні Оголошення малим друком (petit), числять ся по 4 с. від слова.

Належностей за анонсом марками поштовими не приймає ся.

Учительки до двох дівчат, головню до науки початків на фортеп'яні, шкільних предметів (в рускій мові) з оглядно німецького та французького язика — пошукує Михайло Луцький, власитель Луки, п. Усте Зелене (Галичина). Оферти листовно і зараз.

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм есть NERVOL

„Назва правно забезпечена“
аптекара др. Ю. Францо
в Тер ополі.

Се є знамените усмиряюче средство до натирання против всяких ревматичних болів, простудження, ломаня костей, плечий гістця і нервових недуг. Прому уважати на напис „Nervol“ і не приймаати ніяких „Нервотонів“.

Ціна флакона 80 сот. 10 флаконів (фляшчок) 8 кор. з оплатою і опакованем. Тисячки листів з подякою. — Висилка 2 рази денно до всіх країв.

В Чернівцях на складі у Шміда і Фонтіна.

153 (—) 18/7

Я. АННА ЧІЛЯГ

виплекала мое на 185 см. довге „Loreley“-волосє через 14 місячне уживанє помади яку я сама винайшла. Помада та є одиноким средством проти випаданя волосє, скріплює цибульки волосєві, прискорює поріст, ділає успішно на поріст бороди і вусів і по короткім вже уживаню привертає волосю на голові і бороді натуральну полискуючу барву; охороняє також перед передчасним сивінем, та удержує молодий буйний волос аж до пізної старости.

Я ніколи не казала того що лисі панове, яким корінь волосовий нидіє, будуть коли мали волос на голові; однак там де корінь волосє не зовсім замер, моя помада ділає дуже успішно так що в короткім часі росте волос у панів і у пань; успіх запевнений.

Кожий може своє волосє аж до пізної старости утримати довге і густе як лиш буде уживати помади винаходу пані Анни Чіляг. Ніяке иньше средство не посідає тільки поживних частий для волосє як помада Анни Чіляг, яка собі вже здобула світову славу, бо пані і панове по короткім вже її ужитю ледво одного слоїка, досягнути пожадані успіхи; випаданє волосє вже по кількох днях устає а новий волосє підрастає. Тисячі листів з признанем переконують цілий світ і лиш правда увінчає успіх.

В послідних літах появляє ся багато виробів на поріст волосє. Ростуть они як гриби по дощи, та сейчас зникають, а навпаки лиш правда добре держить ся, бо реклама, пусті обіцанки і вимушуванє не вдіє нічо — треба доказати правду успіхом. Тим паням котрим волосє випадает не вистарчає лиш поручити але треба конче від Анни Чіляг помаду спровадити най о її діланю і успіху самі наглядно пересвідчать ся; моя фірма, яка існує вже 25 літ дає повну заперуку за успіх.

Ціна одной коробки 1, 2, 3 і 5 зр.

Висилає ся щоденно за попередним надісланем належитости або з посиллятою до всіх місцевости в цілїм світі. Висилка впрот з фабрики з відки також належить замовляти.

Анна Чіляг, Відень,
I. Graben Nr. 14.

Головний склад в Чернівцях у Шміда і Фонтіна, Дрогерия улица Головна (Енценберга).

Трезкий і левжий зарібок

від 20—30 корон тижнево

може мати кожний хто буде працювати на опатентованій „довгий“ машині „Славія“. Ані вік ані час не можуть бути на перешкодї. Віддалене не має жадного значіння. Докладне вучене даром. На бажанє посилаємо учительку до дому. Скінчені праці приймаємо до дальшої відпродажи.

Перше галицьке підприємство домашних робіт пань чашкових на довгих машинах до плетєня.

Лібаль і Ска

зарєєстроване Товариство торговельне

Львів, улица Кохановского число 39—64.

Не купуйте кулестих машин що суть без вартости.

Жадайте проспектів.

Поясненя і науку уділяє для Буковини Франц Вахович, Чернівці, улица Каролини число 5, I. пов. 171 (—)

(Steckenpferd-Lilienmilchseife)

МОЛОЧНЕ МИЛО З ЛЕЛІЇ,

Бергмана і С-ки в Дрезні і Тешині над Ельбою

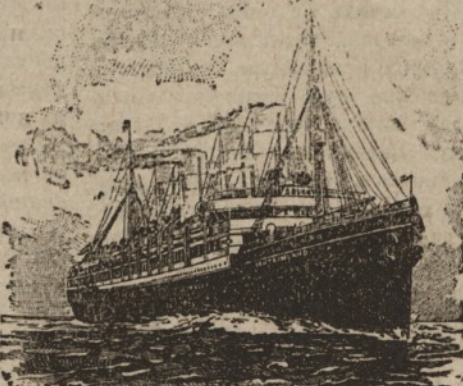
після одержуваня щоденно писем з признанем, є і остане ся із всіх медичних миль найуспішнійшим, проти соняшних виприсків на шкірі, як також служить до одержаня і плеканя свіжої м'якої і рожевої цери. — Штука 80 сот. у всіх дрогериях, складах парфум і торговлях мила. 44 (42—50) п.

Голов. склад у Шміда і Фонтіна Чернівці, ул. Головна. (Enzenberg-Hauptstrasse)

Hamburg Amerika Linie

Проста переправа без пересіданя.

Знанім із своєї скорости почтовим і поспішним кораблем так зв. Doppelschrauben Schnell-dampfer.

3 Гамбургу до Нью-Йорку, Канади, Бразилії, країв Ля-Платя Пол. Африки і Схід. Азії.

Парівці „Гамбург-Америка“ лійні відзначають ся тим, що суть заосмотрені в знаменитий харч, чисті каюты, і пасажирівдуть ними скоро і безпечно.

Пасажирам ізраїльського віроповіданя їдучи по всіх наших кораблях межи покладом подасть ся ретельні страви.

Видача карт до всіх стаций Сполучених держав і до Канади. Влизні услівя уділяє охотно Генеральна агенция для Буковини, Чернівці, ул. Паньска ч. 16.

113 (—6) 4 н.

Друкарня „Рускої Ради“

має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ
(Взаїмна Вигода“)

Всі книги до ведєня товариства, коштують враз з стемплями 50 кор. з пересилкою 51 кор.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складі

Книги і друк для Каси райфайзенських.

СКЛАД ТОВАРІВ В. БАЛЬТІНЕСТРА МОЛОДШОГО

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Телефон ч. 301.

Самостійний склад з ц. к.

надвірних фабрик а іменно:

Рік заложеня 1873.

Фабрики обуви: Антона Чапека у Відні, Ф. Л. Попера в Хрудїмі.

Фабрики капелюхів: І. Генрика Іти у Відні, Осипа Піхлера і Синів в Грацу.

Поручає новоспрова-

джені артикули як:

Краватки англійські, та тукрасі, найліпші у найновіших красках і фасонах. Біле для панів і хлопців під гарантією, ковнярики, маншети, паньчохи, шкарпетки. Шпані для пань, панів, дівчат і хлопців послідна новість. Діточа конфекция для дівчат і дітей, суєнки, жакети, мантії, загортки і до того чепці. Черевики для туристів, до ліса і гірські (Bergsteiger) і п'ї-жемки під гарантією.

Конфекция мужеска. Тирольські ковнярики від дошу, англійські загортки, камизельки, шкарпетки, до польованя, автомобілів і т. п. Черевики для дам, панів, дівчат і дітей, найліпші Шевгеаух, Бохсай, найліпші американські ортопедичні форми, черевики домові. Парасолі для пань, панів і дітей — від дошу і на прохід, гарантія на оден рік. Артикули до подорожи. Найліпші тукрасі і заграничні.

Найбільший вибір англійських кодів до подорожи і плахт. Палички з ручками із срібла або із звичайним, послідна новість. Рукавички Glacé із оленевої шкіри, Chair, найліпшої сорти „Fowler“ „Dents“ і т. п. Склад епідного білі др-а Лямана і правдиве Єгерівске. Перфуми, мила, штітки до голови, убраня, зубів, убір на во-лозе, всякі артикули шпортові. Зброя. Револьвери, рушницї, артикули до полюваня, всяка амуніція.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариств „Руска Рада“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.

За редакцію відповідає: Віктор Строчи.